

FINNMARK FYLKESKOMMUNE
FINNMÁRKKU FYLKKAGIELDA

Handlingsplan for trafikksikkerhet 2015-18

Vedlegg til Regional transportplan 2014-23

**DREPTTE
HARDT
SKADDDE**

Innhold

1	Forord	2
2	Målsetning og strategiske føringer	2
3	Oppbygging	2
4	Beskrivelse av trafikksikkerheten	2
5	Økonomiske rammer	4
5.1	TS-midler	4
6	Finnmark fylkes trafikksikkerhetsforum	4
7	Hovedområder, tiltak og prosjekter	5
8	Utfordringer	6
9	Vedlegg	6

1 Forord

Regional transportplan 2014-23 for Finnmark er en plan som viser fylkets ambisjoner innen transport og infrastruktur for perioden 2014-23. Planen gir føringer for fylkeskommunens ansvarsområder innen fylkesveg og kollektivtransport. Planen inkluderer årlig handlingsprogram for trafikk sikkerhet som vedlegg til Regional transportplan for Finnmark 2014-23.

2 Målsetning og strategiske føringer

Regional transportplan har to hovedmål:

Samfunnsmål:

Å skape et transportsystem som fremmer helse, miljø og verdiskapning og bidrar til en bærekraftig regional utvikling med attraktive byer og bygder i Finnmark.

Resultatmål:

Å skape et effektivt, trafikk sikkert, miljøvennlig og tilgjengelig transportsystem som møter befolkningens og næringslivets behov for lokale, regionale, nasjonale og internasjonale transportter.

Delmål for trafikk sikkerhet:

Det skal være trygt å ferdes på og langs vegnettet i Finnmark.

Følgende strategier på trafikk sikkerhet legges til grunn:

- Prioritere fysiske tiltak mot utforkjøring
- Tilrettelegge for gående og syklende.
- Fokuserer på holdningsskapende arbeid for barn og ungdom

Ambisjon for perioden er fokus på trafikk sikkerhet i alt transportarbeid. Den nasjonale visjonen for trafikk sikkerhet er ingen drepte eller hardt skadd i trafikken.

3 Oppbygging

Regional transportplan for Finnmark 2014-2023 legger føring for utarbeidelse av handlingsprogram for trafikk sikkerhet 2015-2018. Grunnlaget for prioriteringene i handlingsprogrammet er Nasjonal tiltaksplan for trafikk sikkerhet 2015-2018, ulykkesrapporteringer, Handlingsprogram for fylkesvegene 2015-2018, samt de lokale trafikk sikkerhetsutfordringene til den enkelte kommune.

4 Beskrivelse av trafikk sikkerheten

Trafikk sikkerhet er en viktig del av drift/vedlikehold og investeringer på vegnettet i Finnmark. Vegtrafikken er et system som består av tre hovedkomponenter; veg, trafikant og kjøretøy.

Finnmark er det fylket i landet med lavest trafikkarbeid. Med trafikkarbeid menes de faktisk kjørte kilometer totalt i fylket. Det er naturlig med relativt store svingninger fra år til år med drepte og hardt skadde, grunnet statistiske tilfeldigheter.

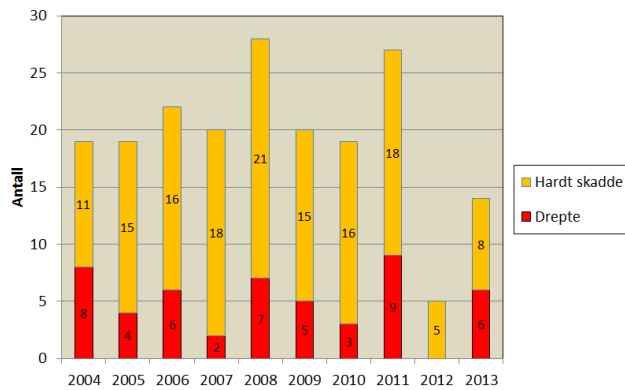
Kjennetegn på alvorlige ulykker i Finnmark:

- Skjer i lokalmiljø (hjemkommune eller nabokommune)
- Utforkjøring
- Høy fart
- I forbindelse med helg
- I forbindelse med rus
- Bruker ikke bilbelte
- Det er bilførere og bilpassasjerer som blir utsatt

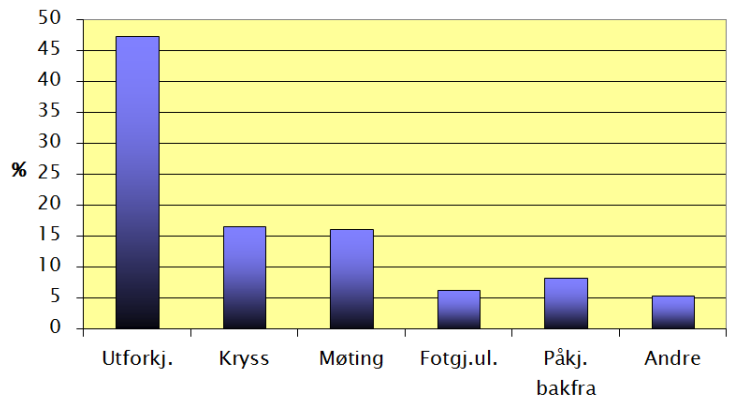
Vider viser ulykkesstatistikken for 2007-2013 følgende bilde i Finnmark:

- Finnmark er det fylket som har nest høyest antall drepte og hardt skadde i forhold til trafikkarbeidet. Det betyr at trafikantene utsettes for høy gjennomsnittlig risiko pr kjørt km.
- Ulykker på riksvegnettet utgjør den største utfordringen.
- 76 prosent av de drepte og hardt skadde i perioden var menn. Dette er den høyeste andelen blant fylkene i landet.

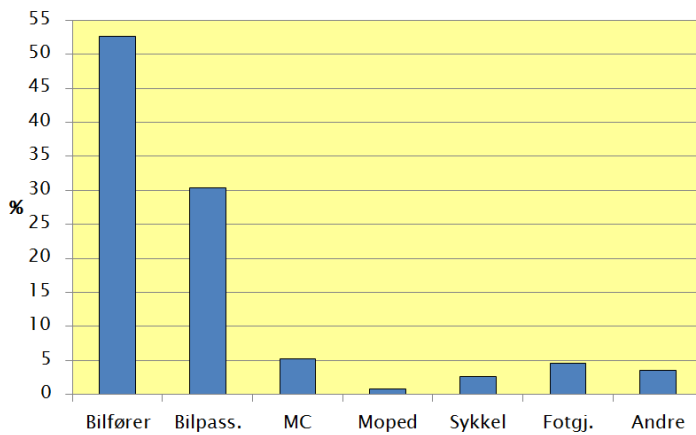
Antall drepte og hardt skadde i Finnmark 2004-2013:

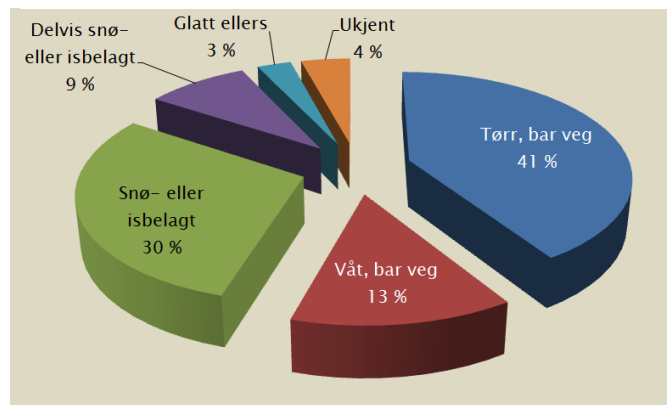
Prosentvis fordeling type ulykker 2010-2013:

Trafikantgrupper 2010-2013:

Ulykker og føreforhold 2010-2013:

5 Økonomiske rammer

All drift, vedlikehold og investeringer på fylkesveger gjøres med grunnlag i trafiksikkerhet. I tillegg har fylkesvegbudsjettet bevilgninger innenfor trafiksikkerhet både på vedlikeholdsbudsjettet og investeringsbudsjettet. Se handlingsprogram for fylkesveger i Finnmark 2015-2018.

Nasjonal transportplan inneholder også satsningsområder på riksvegnettet i Finnmark innenfor tiltak mot utforkjøringer, kryssutbedringer, tiltak etter trafiksikkerhetsinspeksjoner og etablering av kontrollstasjoner. Se Handlingsprogram for riksveger 2015-18.

5.1 TS-midler

For å stimulere trafiksikkerhetsarbeidet i kommunene fordeler Finnmark fylkeskommune ved hovedutvalget for kultur og samferdsel årlig om lag 4 millioner kroner. Beløpet fastsettes ved fylkeskommunens budsjettbehandling i desember.

Midlene deles ut årlig etter søknad fra kommunene. Søknadsfrist er 1. oktober. Kriteriene for midlene er at de skal nyttes til spesielle trafiksikkerhetstiltak og til oppfølging av gjeldende trafiksikkerhetsplan.

I spesielle tilfeller kan det gis planleggingstilskudd til fysiske tiltak, men begrenset oppad til 5 % av beregnede byggekostnader. Fysiske tiltak krever som hovedregel minimum 20 % egenfinansiering.

Tilskudd til pedagogiske tiltak kan gis med 100 % dekning av beregnede kostnader, eller inngå som delfinansiering sammen med andre tilskuddsordninger.

6 Finnmark fylkes trafiksikkerhetsforum

Trafiksikkerhetsarbeidet er i Finnmark fordelt mellom Finnmark fylkeskommune, Statens vegvesen, Trygg Trafikk og Politiet med hver sitt ansvar og arbeidsområder. For å ha en god samkjøring av trafiksikkerhetsarbeidet i Finnmark er det opprettet et trafiksikkerhetsforum. Dette er et faglig forum som arbeider for å ivareta trafiksikkerheten på en best mulig måte i fylket.

I Finnmark tar trafiksikkerhetsforumet utgangspunkt i at «En trafikkulykke skjer ikke, den forårsakes». Dette innebærer at en ser på de bakenforliggende faktorene, samt konsekvensreducerende tiltak.

Trafiksikkerhetsforumet jobber for:

- Iverksette tiltak med bakgrunn i ulykestyper
- Etablere og utvikle nært samarbeid med de kommunale trafiksikkerhetskontaktene
- Etablere og utvikle nært samarbeid med kommunene og ulike aktører
- Etablere og utvikle trafiksikkerhetsarbeidet rettet mot kjøring med snøscooter

Finnmark fylkeskommune

Fylkeskommunen har i vegtrafikklovens § 40 a et ansvar for å tilrå og samordne tiltak for å fremme trafiksikkerheten i fylket. Dette inkluderer Finnmark fylkes trafiksikkerhetsforum og fordeling av trafiksikkerhetsmidler. Fylkeskommunen har også et generelt ansvar for kollektivtrafikk og fylkesvegene.

Statens vegvesen

Statens vegvesen har sektoransvar for veg og vegtrafikk. Når det gjelder trafikksikkerhet har etaten blant annet ansvaret for:

- Planlegge, bygge og vedlikeholde riks- og fylkesvegnettet
- Være Samferdselsdepartementets fagorgan når det gjelder trafikksikkerhet
- Bistå fylkeskommunene og kommunene med faglige råd om trafikksikkerhet
- Være en pådriver i trafikksikkerhetsarbeidet
- Bidra i TS forum med leder, - sekretærfunksjon

Trygg trafikk

Trygg Trafikk er en landsomfattende organisasjon for det frivillige trafikksikkerhetsarbeidet og virker som et bindeledd mellom det frivillige og offentlige myndigheter med ansvar for trafikksikkerheten. Trygg Trafikk utøver sin virksomhet gjennom administrasjonen sentralt og ansatte regionalt/lokalt. Organisasjonen har et særlig ansvar for at trafikkopplæring og informasjon om trafikksikkerhet blir gjennomført som et ledd i en samordnet innsats mot trafikkulykkene.

Politiet

Politiet driver forebyggende og aktivt trafikksikkerhetsarbeid. Dette gjøres gjennom regelmessige kontroller av fart, rus og bruk av bilbelter. I tillegg er politiet med på tekniske kontroller i samarbeid med Statens vegvesen.

I forbindelse med ulykker er Politiet skadestedsleder, og etterforsker ulykker med den hensikt å avdekke hva som var årsak. Resultatene av disse undersøkelsene bidrar til tiltak for å skape et mer trafikksikkert samfunn.

7 Hovedområder, tiltak og prosjekter

Fysiske tiltak

Fysiske tiltak er en viktig del av trafikksikkerhetsarbeidet på fylkesveger og riksveger. Tiltakene er beskrevet i handlingsprogrammene for riksveger og fylkesveger. Tiltakene inkluderer:

- Daglig drift
- Vegdekke, grøfting og drenering
- Straktiltak etter trafikksikkerhetsinspeksjoner
- Rekkverk, skilting og belysning
- Nødnett for tunneler
- Vegkropp
- Gang og sykkelveg

Hovedområder for TS-forum

Tiltak i sammenheng med TS-forum er i hovedsak fordelt på følgende seks hovedområder (A-F):

- Fartsgrense, bilbeltebruk og kjøring i ruspåvirket tilstand (Hovedområde A)
- Helhetlig trafikksikkerhet i samfunnsutforming (Hovedområde B)
- Trafikksikkerhet for barn (Hovedområde C)
- Trafikksikkerhet for ungdom (Hovedområde D)
- Tiltak etter behov (Hovedområde E)
- Trafikksikker kommune (Hovedområde F)

Hovedområdene er definert med bakgrunn i ulykkesstatistikken i Finnmark og er nærmere beskrevet i vedlegg 1, tiltaksplan og årshjul for perioden 2015-18.

Andre prosjekter og tiltak

Trafikksikker skoleveg

Skolevegen er en viktig arena for bevegelse og sosialt fellesskap, men har etter hvert blitt en passiv transportetappe for mange skolebarn. I planperioden vil det prøves ut transportfrie skolevegsoner ved noen skoler i Finnmark, der målet er å få alle barn til å gå et stykke av skoleveien. Det skal ikke være tillatt å kjøre nærmere skolen enn det som er angitt som skolevegssone, og det må etableres hensiktsmessige stoppesteder eller «droppsoner» for skolebussene og for foreldre som kjører barna til skolen. Fra disse stoppestedene skal alle barna gå den siste biten frem til skolen.

Det er ønskelig å gjennomføre en aksjon for å styrke en sikker busstransport av elever. Aksjonen vil blant annet sette fokus på bilbeltebruk, adferd i og utenfor bussen. Dette vil være et samarbeid mellom fylkeskommunen, lokale busselskap/transportører, politi, Trygg Trafikk og skolene i fylket.

Internasjonalt

Finnmark fylkeskommune og Statens vegvesen har over tid hatt samarbeid om trafikksikkerhet med Murmansk Oblast. Samarbeidet har hatt fokus på holdningsskapende arbeid, samt barn/unge som har vært en prioritert gruppe. Det er viktig at dette samarbeidet videreutvikles. En sammenfallende forståelse av trafikkkultur og sikkerhet i trafikken er av stor betydning for de to tilgrensende fylker.

Utvekslinger mellom fylkene i barne- og ungdomsmiljøene bør inneholde trafikksikkerhetstenkning som:

- hvordan ferdes på sykkel
- fotgjenger
- ungdom og bilkjøring
- ungdom og motorsykel/mopedkjøring
- kjøring i ruspåvirket tilstand

Det koordineres på fylkesnivå når slike utvekslinger skjer, slik at trafikksikkerhetsarbeidet mellom fylkene kan utvikles videre og fokus på bedre forståelse mellom de ulike lands trafikkkultur.

8 utfordringer

- Opprettholde trykket på forebyggende tiltak og holdningsskapende arbeid uavhengig av ulykkesfrekvens.
- Respondere på hendelser og iverksette tiltak ved behov.
- Fylkeskommunen stiller krav om at det skal foreligge kommunal trafikksikkerhetsplan dersom kommunen skal få fylkeskommunale tilskuddsmidler. Det er viktig at planene oppdateres og at kommunene aktivt deltar i trafikksikkerhetsarbeidet.
- Ulykker med snøscooter er ikke definert som trafikkuulykke dersom den skjer utenfor veg.

9 Vedlegg

Vedlegg1: Tiltaksplan og årshjul for perioden 2015-18

Mål	Tiltak	Måned	Tiltakshaver
A	Fartsgrense, bilbeltebruk og kjøring i ruspåvirket		
A1	Bilbeltetelling barn. Det gjennomføres kampanjer i april/mai i hele fylket. Minimum 150 barn skal kontrolleres. I tillegg mindre kontroller i løpet av året	Februar, mai og september	Trygg Trafikk
A1	Bilbeltekontroll. Dette er rutinemessige kontroller som utføres jevnlig av statens vegvesen og politiet i hele fylket hele året. I tillegg til kontrollene gjennomfører statens vegvesen demonstrasjon av Bråstopp, veltepetter og sikring av last / dyr. dette gjennomføres hele året.	Hele året	Statens vegvesen
A1	Bilbelte rødruss - Fotball. Gjennom Finnmark fotballkrets er det laget et opplegg som oppdrer til bililbeltebruk blant russen.	april og mai	Trygg Trafikk
A2	Bruk av ambassadører for å jobbe med fartsreducerende tiltak. Eksempler er idrettslag, lag og foreninger.	mai, juni, juli og august	Trygg Trafikk/Statens vegvesen/Politi
A3	Bruk av ambassadører for å jobbe med tiltak mot kjøring i rus. Eksempler er idrettslag, lag og foreninger.	september og oktober	Trygg Trafikk/Statens vegvesen/Politi
B	Helhetlig trafiksikkerhet i samfunnsutforming		
B1	Kompetanseheving trafiksikre kommuner. Undervisning i skoler og barnehager, HMS trafikk kurs for ansatte i kommunen.	Januar, februar, april, mai august og september	Trygg Trafikk
B2	Møte med kommunene. I møtene tas aktuelle TS problemstillinger opp, og det gis råd om det kommunale TS arbeidet.	februar, mars, juni, september, oktober og desember	Staten Vegvesen, Trygg Trafikk
B3	Sikring av skoleveg TT. Dette gjøres på oppdrag fra skolene / foreldreutvalgene.	januar, juni og november	Trygg Trafikk
C	Trafiksikkerhet for barn		
C1	Ulike TS kurs. Dette er: For lærere i grunnskolen, for lærerstudenter på Høgskolen i Finnmark. Kurs sikring av barn i bil . Kurs for barnehageansatte. Sykkelskurs for barneskolen	januar, februar, mai, september og november	Trygg Trafikk
D	Trafiksikkerhet for ungdom		

D1	Bruk av ambassadører for å jobbe med ulike TS tiltak i lag/foreninger	mai, juni, juli og august	Trygg Trafikk
E	Tiltak etter behov		
E1	Gjennomgang ulykkestall med vurdering tiltak. Rutinemessig gjennomgang av ulykkesstatistikk i TS forum. Tiltakene iverksettes i etterkant dersom det er nødvendig.	januar, februar, april, mai, september, november og desember	TS-forum
F	Trafikksikker kommune		
F1	Trafikksikker kommune, prøveprosjekt i samarbeid med kommunene. I perioden 2015-2018 skal Alta, Hammerfest og Sør-Varanger sertifiseres jf kommunenes TS planer. Flere kommuner kan starte prosessen i samme periode i forbindelse med rullering av deres TS planer.	Alle månedene	Trygg Trafikk

FINNMARK FYLKESKOMMUNE
FINNMÁRKKU FYLKKAGIELDA

Postadresse

Fylkeshuset, 9815 Vadsø

Besøksadresse

Fylkeshuset
9815 Vadsø

Tlf 78 96 30 00

Fax 78 96 30 01

postmottak@ffk.no